

Tid Tisdagen den 8 april 2014 kl 16.30 – 16.55
Plats Bråvallasalen, Stadshuset
Justerat Onsdagen den 16 april 2014

Ulla Hamilton

Daniel Helldén

Närvarande

Beslutande ledamöter:

Ulla Hamilton (M), ordföranden

Daniel Helldén (MP), vice ordföranden

Bo Arkelsten (M)

Datevig Tjärnberg (M)

Daniele Fava (FP)

Malte Sigemalm (S)

Annika Ödebrink (S)

Oskar Levin (S)

Martin Hansson (MP)

Tobias Johansson (V)

Tjänstgörande ersättare:

Inga-Lill Larsson (M)

för Daniel Valiollahi (M)

Christer Swärd (M)

för Marie Agmén (M)

Charlotta Schenholm (FP)

för Jonas Naddebo (C)

Ersättare:

Jesper Svensson (FP)

Göran Oljeqvist (KD)

Margareta Stavling (S)

Jimmy Lindgren (S)

Maria-Elsa Salvo (S)

Hampus Rubaszkin (MP)

Petra Schagerholm (MP)

Zakarias Zouhir (V)

Tjänstemän:

Förvaltningschefen Per Anders Hedkvist, Fredrik Alfredsson, Petra Berglund, Louise Bill, Ted Ell, Inga-Lill Hultin, Lars Jolérus, Mattias Lundberg, Elisabet Munters och Marita Söderqvist samt biträdande borgarrådssekreteraren Shashika Sellgren från roteln.

§ 1

Val av justerare och tid för justering

Beslut

Trafik- och renhållningsnämnden utser vice ordföranden Daniel Helldén (MP) att tillsammans med ordföranden Ulla Hamilton (M) justera dagens protokoll.

Justering sker onsdagen den 16 april 2014.

§ 2

Frågor för beredning och information från kontoret

Skrivelser för beredning

Anmälan görs av inkomna skrivelser till trafik- och renhållningsnämnden enligt följande:

- 1 Coacha familjer till minskat matsvinn.
Från Daniel Helldén, Martin Hansson, Hampus Rubaszkin och Petra Schagerholm, alla (MP). Dnr T2014-00865
- 2 Skrivelse om formerna för samverkan med bussentreprenörerna i staden samt hur arbetet med att öka framkomligheten för busstrafiken prioriteras. Från Malte Sigemalm (S). Dnr T2014-00866
- 3 Kritik mot nämndens majoritet i årsredovisningen. Från Tobias Johansson och Zacharias Zohir, båda (V).
Dnr T2014-00867
- 4 Klagomål på snöblandad sand i Årsta.
Från Tobias Johansson och Zacharias Zohir båda (V).
Dnr T2014-00868

Beslut

Trafik- och renhållningsnämnden överlämnar skrivelserna till trafikkontoret för beredning.

§ 3

Anmälan av inkomna skrivelser till trafik- och renhållningsnämnden

Inkomna skrivelser m.m. till trafik- och renhållningsnämnden enligt förteckning från den 31 mars 2014 och den 8 april 2014 anmäls.

§ 4

Anmälan av delegationsbeslut fattade inom

trafikkontoret

Dnr T2014-00006

Beslut

Trafik- och renhållningsnämnden beslutar enligt trafikkontorets förslag:

- 1 Trafik- och renhållningsnämnden lägger anmälan till handlingarna.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 14 mars 2014.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Ulla Hamilton (M) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 5

Anmälan av protokoll från rådet för funktionshinderfrågor

Inget protokoll finns att anmäla.

§ 6

Näringsdepartementets promemoria Förslag till ändring i trafikförordningen (1998:1276) och vissa andra frågor rörande parkeringstillstånd för personer med funktionshinder. Anmälan av svar på remiss från kommunstyrelsen

Dnr T2014-00436

Beslut

Trafik- och renhållningsnämnden beslutar enligt trafikkontorets förslag:

- 1 Trafik- och renhållningsnämnden lägger anmälan till handlingarna.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 13 mars 2014.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Ulla Hamilton (M) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 7**Förslag på utbyggnad av Bromma återvinningscentral.
Inriktningsbeslut**

Dnr T2014-00525

Beslut

Trafik- och renhållningsnämnden beslutar enligt trafikkontorets förslag:

- 1 Trafik- och renhållningsnämnden godkänner kontorets förslag på utbyggnad av Bromma återvinningscentral.
- 2 Trafik- och renhållningsnämnden uppdrar åt kontoret att ansöka om markanvisning hos exploateringskontoret.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 10 mars 2014.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Ulla Hamilton (M) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av ordföranden Ulla Hamilton m.fl. (M) och Daniele Fava m.fl. (FP) enligt följande:

Många stockholmare väljer att inte ha bil. För dem kan den mobila miljöstationen vara ett bra alternativ, liksom de fasta miljöstationer som finns på ett antal platser. Det är emellertid viktigt att även de stora återvinningscentralerna är attraktiva och tillgängliga för alla, oavsett om man är bilburen eller ej.

I samband med att stadens återvinningscentraler rustas upp och utvecklas ska de även ses över ur ett tillgänglighetsperspektiv för att säkerställa attraktiviteten för

besökare med andra trafikslag och färd sätt än bil, exempelvis gång, cykel och kollektivtrafik.

Särskilt uttalande lämnas av vice ordföranden Daniel Helldén m.fl. (MP) enligt följande:

Bromma ÅVC är viktig och det är bra med en utbyggnad. Kontoret bör dock bättre redovisa de planer som finns för en ökad ÅVC i Bromma. I underlaget saknas en skiss som visar hur utbyggnaden är tänkt att ske. Det är viktigt att det fortsatta arbetet både tar sin utgångspunkt i anläggningens funktion och kapacitet, med även på ökad miljöhänsyn och att beakta alternativ för att ta ny mark i anspråk. Grönmarksintrången bör minimeras i görligaste mån.

Ersättaryttrande

Göran Oljeqvist (KD) instämmer i särskilt uttalande av ordföranden Ulla Hamilton m.fl. (M) och Daniele Fava m.fl. (FP)

§ 8

Cykelparkering och cykelvägvisning i Stockholms stad. Genomförandebeslut

Dnr T2013-313-06469 och T2013-313-06227

Beslut

Trafik- och renhållningsnämnden beslutar enligt trafikkontorets förslag:

- 1 Trafik- och renhållningsnämnden beslutar om genomförande av cykelparkering till en utgift om 24 mnkr.
- 2 Trafik- och renhållningsnämnden beslutar om genomförande av cykelvägvisning till en utgift om 13 mnkr.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 10 december 2013.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Ulla Hamilton m.fl. (M), Daniele Fava m.fl. (FP) och Malte Sigemalm m.fl. (S) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Daniel Helldén m.fl. (MP) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:

1. Trafik- och renhållningsnämnden beslutar i huvudsak om genomförande av cykelparkering.
2. Trafik- och renhållningsnämnden återremitterar den del av underlaget som avser parkering för cyklar intill

korsningar där det idag råder parkeringsförbud.

3. Trafik- och renhållningsnämnden beslutar om genomförande av cykelvägvisningen till en utgift om 13 mnkr.

Det är välkommet att frågan om parkering för cyklar äntligen börjar tas på allvar. Det är en viktig fråga om helheten i planeringen av staden cykelinfrastruktur. Dock ställer vi oss tveksamma till parkering för cyklar intill korsningar där det idag råder parkeringsförbud. Att upplåta ytan framför en korsning för cykelparkering kan påverka både trafiksäkerhet och framkomlighet negativt. Det är viktigt att dessa åtgärder sker med beaktande av säkerheten för gående vid övergångsställen samt att bussar och andra större fordon fortsatt har en god framkomlighet i gaturummet.

De parkeringsplatser som eventuellt inte kan anläggas ska kompenseras på andra sätt, det är inte en fråga om att minska antalet parkeringsplatser.

- 3) Tobias Johansson (V) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:
  1. Att bifalla kontorets båda förslagspunkter
  2. Att nämnden ger i uppdrag till kontoret att ta fram en konkret plan för hur totalt 14000 nya cykelparkeringsplatser ska kunna tas fram till och med 2018.
  3. Att nämnden ger i uppdrag till kontoret att ta fram en konkret plan för hur vanliga cykelparkeringar kan kompletteras med säkra cykelparkeringar. Med säkra cykelparkeringar avses parkeringar där medborgarna tryggt kan lämna sin cykel utan risk för skadegörelse eller stöld.
  4. Att nämnden tillkännager som sin mening att en verkningsfull parkeringsnorm för cykelparkeringar ska införas i samband med ny- eller ombyggnationer i staden.
  5. Att nämnden ger i uppdrag till kontoret att ta fram en konkret plan för utveckling av stadens webbaserade cykelplanerare och framtagande av en gratis kartapplikation anpassade för s.k. smartphones.
  6. Att i övrigt anföra följande:

Behovet av cykelparkeringar är skriande i Stockholm. Som vana cyklister har vi vant oss vid att missa avgångar i

kollektivtrafiken p.g.a. att vi inte hittar någon cykelparkering. Vi har också vant oss att med jämna mellanrum att åka taxi hem ihop med cykeln p.g.a. av skadegörelse eller p.g.a. att cykeldelar stulits.

Nu finns ett förslag från alliansen om att anlägga mellan 4000-6000 cykelparkeringar till och med 2018. Denna satsning är naturligtvis bra, men tyvärr kan den sammanfattas med termen ”för lite och för sent” eftersom det verkliga behovet är 14000 nya cykelparkeringsplaster enligt kontorets tjänsteutlåtande.

För oss är det en självklarhet att ändå stödja förslaget eftersom det någorlunda hyggliga inte är det bästas fiende.

Vi anser att målet måste vara att anlägga lika många cykelparkeringsplatser som behövs enligt behovsanalysen. Utöver det anser vi också att staden måste kunna erbjuda en möjlighet för medborgarna att tryggt kunna lämna sin cykel utan risk för skadegörelse eller stöld. Upplysta och bevakade cykelparkeringar är ett sätt för att tillfredsställa detta behov. Att anlägga s.k. cykelträd (Bike tree) är ett annat sätt att erbjuda säkra parkeringar.

Uppgiften att skapa en duglig infrastruktur för cykel är dock ett samhällsansvar som också ska omfatta kommersiella byggherrar och fastighetsbolag. Också andra offentliga aktörer såsom stadens egna bolag, SL och Jernhusen måste ta sitt ansvar. Vi vill därför att staden ska använda sitt planmonopol för att tvinga de aktörer som söker bygglov att anlägga cykelparkeringar i tillräcklig mängd.

När det gäller cykelvägvisning ser vi väldigt positivt att detta nu genomförs. Idag finns en tydlig orättvisa där ändamålsenlig skyltning oftast saknas i ytterområdena.

Vi ser också behov av att utveckla stadens webbaserade cykelvägvisning. Vi vill därför ge trafikkontoret i uppdrag att ta fram en konkret plan för utveckling av stadens webbaserade cykelplanerare och framtagande av en gratis kartapplikation anpassade för s.k. smartphones.

Beslutsgång i delen om återremiss

Ordföranden Ulla Hamilton (M) ställer förslaget att återremittera del av ärendet mot att avgöra hela ärendet vid dagens sammanträde och finner att nämnden beslutar att avgöra hela ärendet vid dagens sammanträde.

Beslutsgång

Ordföranden Ulla Hamilton (M) ställer övriga förslag mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från Ulla Hamilton m.fl. (M), Daniele Fava m.fl. (FP) och Malte Sigemalm m.fl. (S).

Reservation

Vice ordföranden Daniel Helldén m.fl. (MP) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag till återremiss av del av ärendet och sitt förslag i övrigt.

Tobias Johansson (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av Malte Sigemalm m.fl. (S) enligt följande:

Vi förutsätter att en återkoppling sker till nämnden med en rapport om hur trafiken påverkats av cykelparkeringar på gatumark samt framkomlighet för snöröjningen. Vi anser också att staden på sikt bör se över möjligheten att bygga tak över de cykelparkeringar som blir permanenta.

§ 9

Pilotprojekt för cykelåtgärder. Genomförandebeslut

Dnr T2014-00462

Beslut

Trafik- och renhållningsnämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Ulla Hamilton m.fl. (M), vice ordföranden Daniel Helldén m.fl. (MP) och Daniele Fava m.fl. (FP):

- 1 Trafik- och renhållningsnämnden ger kontoret i uppdrag att genomföra en omstrukturering av Götgatan i enlighet med kontorets förslag för en kostnad av 2,5 mnkr. Samtidigt som trafik- och renhållningsnämnden planerar och genomför försöket ska nämnden gå vidare med beslutsprocessen för en långsiktigt hållbar trafiklösning för Götgatan innan årets slut.
- 2 Trafik och renhållningsnämnden ger kontoret i uppdrag att gå vidare med utredningarna i de sex föreslagna korsningarna samt tar fram och utför åtgärder som är bäst lämpade för att minska konfliktrisen mellan högersvängande fordon och cyklister enligt kontorets förslag för en kostnad av 1,2 mnkr.
- 3 Trafik- och renhållningsnämnden ger kontoret i uppdrag att genomföra visualisering av grön våg cykel på Götgatan i enlighet med kontorets förslag för en kostnad av 0,6 mnkr.

- 4 Trafik- och renhållningsnämnden ger kontoret i uppdrag att bygga om två korsningar efter nederländsk modell, inom budgetuppdragets ram, där de rådande förutsättningarna lämpar sig för detta.
- 5 Trafik- och renhållningsnämnden beslutar att därutöver anföra följande:

I ett växande Stockholm blir det konkurrens om det begränsade gatuutrymmet och det är viktigt att i samband med detta testa nya idéer i syfte att öka framkomligheten för det växande antalet stockholmare. Det är därför glädjande att vi nu tar beslut om pilotprojekt för cykelåtgärder, då cykel utgör ett av de prioriterade trafikslagen i Stockholm.

Allt fler stockholmare cyklar och de förändringar som genomförs på Götgatan innebär att cykelbanorna blir rakare och bredare, vilket gör Götgatan till en lämplig sträcka att testköra ett pilotprojekt med grön våg och visualisering av grön våg. Den gröna vågen bör också utredas noggrant efter försökets slut och följas upp, för att se vilka aspekter som fungerade bra och vilka som kan utvecklas.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 28 februari 2014. I tjänsteutlåtandet föreslås:

- 1 Trafik- och renhållningsnämnden ger kontoret i uppdrag att genomföra en omstrukturering av Götgatan i enlighet med kontorets förslag för en kostnad av 2,5 mnr.
- 2 Trafik och renhållningsnämnden ger kontoret i uppdrag att gå vidare med utredningarna i de sex föreslagna korsningarna samt tar fram och utför åtgärder som är bäst lämpade för att minska konfliktrisen mellan högersvängande fordon och cyklister enligt kontorets förslag för en kostnad av 1,2 mnr.
- 3 Trafik- och renhållningsnämnden ger kontoret i uppdrag att genomföra visualisering av grön våg cykel på Götgatan i enlighet med kontorets förslag för en kostnad av 0,6 mnr.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Ulla Hamilton m.fl. (M), vice ordföranden Daniel Helldén m.fl. (MP) och Daniele Fava m.fl. (FP) föreslår (se beslutet).
- 2) Malte Sigemalm m.fl. (S) och Tobias Johansson (V) föreslår

att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Beslutsgång

Ordföranden Ulla Hamilton (M) finner att nämnden beslutar enligt förslag från Ulla Hamilton m.fl. (M), vice ordföranden Daniel Helldén m.fl. (MP) och Daniele Fava m.fl. (FP).

Reservation

Malte Sigemalm m.fl. (S) och Tobias Johansson (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av vice ordföranden Daniel Helldén m.fl. (MP) enligt följande:

Det har länge stått klart att Götgatans cykelbanor varit underdimensionerade och placerade på ett olämpligt sätt vilket skapat allvarliga konflikter mellan gående och cyklar. Götgatan är en gata som behöver väl utvecklade permanenta lösningar för cykel i linje med cykelplanen. Insatserna borde redan ha genomförts. Att det nu genomförs ett pilotprojekt är bättre än ingenting men Götgatan bör naturligtvis planeras och få permanenta lösningar. Det borde redan gjorts. Även om intentionen är bra kan försöket dessutom framstå som halvdant när den befintliga cykelbanan blir kvar och den nya cykelbanan saknar en nivåhöjning gentemot biltrafiken. Detta ökar även risken för att få parkerade fordon i cykelbanan.

Särskilt uttalande lämnas av Malte Sigemalm m.fl. (S) enligt följande:

Vi ser positivt till detta pilotprojekt men vill rikta uppmärksamhet på vad som händer i det fall det under en längre tid blir totalstopp i Söderledstunneln. Att få bort dubbelparkeringar från Götgatan är bra.

Ersättaryttrande

Göran Oljeqvist (KD) instämmer i förslag till beslut av ordföranden Ulla Hamilton m.fl. (M), vice ordföranden Daniel Helldén m.fl. (MP) och Daniele Fava m.fl. (FP).

§ 10

Beläggningsåtgärder i samband med tvärbanans avstängning mellan Sickla Udde och Alvik. Etapp Gröndalsvägen. Genomförandebeslut

Dnr T2014-00527

Beslut

Trafik- och renhållningsnämnden beslutar enligt trafikkontorets förslag:

- 1 Trafik- och renhållningsnämnden fattar genomförandebeslut gällande beläggningsarbeten etapp Gröndalsvägen i samband med tvärbanans avstängning mellan Sickla Udde och Alvik sommaren 2014 till en utgift om 17 mnkr.
- 2 Trafik- och renhållningsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 7 mars 2014.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Ulla Hamilton (M) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 11

Underlag för budget för 2015 och inriktning för 2016 och 2017 för trafik- och renhållningsnämnden

Dnr T2014-00529

Beslut

Trafik- och renhållningsnämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Ulla Hamilton m.fl. (M) och Daniele Fava m.fl. (FP):

- 1 Trafik- och renhållningsnämnden beslutar att förvaltningens förslag till underlag för budget 2015 med inriktning för 2016 och 2017 godkänns och överlämnas till kommunstyrelsen.
- 2 Trafik- och renhållningsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.
- 3 Trafik- och renhållningsnämnden beslutar att arbetet med Årsta Holmar fortsätter i enlighet med tidplanen i Kommunfullmäktiges budget för 2014.
- 4 Trafik- och renhållningsnämnden anför därutöver följande:

I bilaga 03A:1 beträffande Investeringsplan Trafik- och gatuverksamhet 2015-2017, sidan 5, står följande vad beträffar Årsta Holmar:

2014	2015	2016	2017
5 mnkr	7 mnkr	10 mnkr	24 mnkr

Det går emot den tidigare investeringsplan i Kommunfullmäktiges budget 2014:

Gångbro Årsta Holmar

2013	2014	2015
5 mnkr	19 mnkr	20 mnkr

I enlighet med trafik- och renhållningsnämndens budgetuppdrag för 2014 ska anläggandet av gångbron till Årsta holmar intensifieras och gå in i projekterings slutskede under 2014, och anläggas 2015.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 21 mars 2014. I tjänsteutlåtandet föreslås:

- 1 Trafik- och renhållningsnämnden godkänner underlag för budget 2015 med inriktning för 2016 och 2017 och som överlämnas till kommunstyrelsen.
- 2 Trafik- och renhållningsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Ulla Hamilton m.fl. (M) och Daniele Fava m.fl. (FP) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Daniel Helldén m.fl. (MP) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:
  - 1 Trafik- och renhållningsnämnden godkänner i huvudsak underlaget till budget för 2015 och inriktning för 2016 och 2017 och överlämnar det till kommunstyrelsen.
  - 2 Att 70 procent av matavfallet ska samlas in till 2018.
  - 3 Att avbryta planeringen av Förbifart Stockholm.
  - 4 Att införa ett utökat dubbdäcksförbud i väntan på att dubbdäcksvgifter/skatt eventuellt blir lagtekniskt möjliga.
  - 5 Att prioritera utbyggnaden av cykelinfrastrukturen i enlighet med cykelplanen.
  - 6 Att sänka hastigheterna för motorfordon på stadens huvudgator.
  - 7 Att prioritera busstrafiken och optimera godsleveranser.

- 8 Att planera för nya återvinningscentraler och kretsloppsparker.
- 9 Att därutöver anföra följande:

Budgeten för trafik- och renhållningsnämnden ska på ett övergripande plan bidra till att minska andelen biltrafik, gynna gång, cykel och kollektivtrafik samt verka för goda möjligheter för varuleveranser och övrig nyttotrafik. Stadens arbete är oerhört viktigt för att nå de trafikpolitiska målen och utvecklingen måste som helhet bidra till måluppfyllelsen. Budgeten ska även bidra till minskade mängder avfall och en kretsloppsanpassad hantering av återvinning och avfall.

Staden ska medverka i planering och genomförande av utbyggd kollektivtrafik som syftar till att öka kapaciteten i transportsystemet, öka restidspålitligheten, förbättra miljön och skapa förutsättningar för 150 000 bostäder till 2030.

Arbetet med att Stockholm ska bli en säker och attraktiv gång- och cykelstad behöver genomsyra all trafikplanering. Cykelplanen ska genomföras och arbetet ska påskyndas med en budget på 250 miljoner per år till cykelinvesteringar. Underhållet ska förbättras och cykelns framkomlighet ska prioriteras framför biltrafiken. Fler gågator ska anläggas och Nordens längsta gågata mellan Medborgarplatsen och Norrtull ska genomföras. Hastigheterna för motorfordon på stadens huvudgator ska sänkas och gatuutrymmet ska anpassas för lägre hastigheter samt för cykel och gående. Busstrafiken ska prioriteras genom signalprioritering och fler egna busskörfält där fem procent av stadens gatuparkering i innerstaden omvandlas till cirka nio kilometer busskörfält.

Dubbdäcksförbud ska införas i väntan på att det eventuellt blir lagtekniskt möjligt att införa dubbdäcksavgift/skatt. Hälsa måste prioriteras. Detta är extra viktigt eftersom att frågan om luftkvalitet inte verkar vara en prioriterad fråga för alliansen. Alliansen i staden väntar på regeringen, regeringen väntar på att staden ska införa de åtgärder som det redan finns rådighet över. Länsstyrelsen föreslår mot stadens samtycke att dubbdäcksförbudet ska utökas till ytterligare två gator i innerstaden. Bättre luftkvalitet är nödvändigt för boende och besökare i staden, men även för att kunna genomföra en ökning av gående och cyklister som påverkas kraftigt negativt av stadens oförmåga att komma tillrätta med luftkvaliteten.

Matavfallsinsamlingen måste öka. Att enbart nå regeringens mål om 50 procent till 2018 är inte tillräckligt för en stad som vill vara i världsklass. Andra Svenska städer som Södertälje

och Västerås visar att det går att samla in långt över 50 procent av matavfallet och med rätt teknik och information bör 50 procent vara ett snabbt nåbart mål. Målet för matavfallsinsamlingen ska därför sättas till att 70 procent av matavfallet ska samlas in till 2018.

Det behövs förutom den inom kort nyöppnade stationen i Vanadisberget även en ny återvinningscentral i norrort. De befintliga ska utvecklas och kretsloppsparker ska introduceras för att öka återbruk och minska mängden avfall

Planeringen av Förbifart Stockholm ska avbrytas. Förbifart Stockholm når inte de transportpolitiska målen, miljömålen och gör att regionens möjligheter att nå klimatmålen allvarligt försvåras. Inte ens de egna projektmålen kan nås.

- 3) Malte Sigemalm m.fl. (S) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:

Att i huvudsak godkänna kontorets förslag.
Att avslå förslaget om gångbro till Årsta holmar.
Samt att därutöver anföra:

En utbyggnad av infrastrukturen för cykelvägar innebär att utbyggnaden måste ske på ett för cyklister säkert sätt. Det finns idag exempel på cykelbanor som under perioden byggts som inte är säkra, det vill säga det är svårt att mötas. Gångtrafikanter måste gå ut i en cykelbana på grund av att en trottoar är för smal om man till exempel möter en person med barnvagn. I dag räknar man antalet meter för utbyggnaden av cykelbanor men kvalitetsaspekterna måste vara lika viktiga i en framtiden att ta hänsyn till.

Konkret finns stora utmaningar för Stockholms busstrafik som handlar om bristande kapacitet på bussterminaler och konflikter gällande hastighetsdämpande trafiklösningar, framförallt under vinterhalvåret då det försvårar framkomligheten för busstrafiken. Det finns även uppenbara svårigheter att prioritera busstrafikens framkomlighet i förhållande till övriga trafikslag samt att ordna nödvändig angöring för exempelvis varutransporter. Bristfälliga vändplaner för busstrafiken, med trafiksäkerhetsproblem, finns det också exempel på.

Ett projekt med effektivisering av gatubelysningen med solpaneler bör utredas för att minska klimatpåverkan.

- 4) Tobias Johansson (V) föreslår att nämnden beslutar enligt

följande:

- 1 Att delvis godkänna underlaget till budget för 2015 och inriktning för 2016 och 2017 för trafik- och renhållningsnämnden.
- 2 Att i övrigt hänvisa till Vänsterpartiets reservation till budget för Stockholms stad.
- 3 Därutöver anföra:

(V)i vet att Trafikkontoret arbetar hårt för att uppfylla uppsatta mål och genomföra beslutade strategier. Vi ser dock att nuvarande majoriteten inte har tillräckliga ambitioner när det gäller att exempelvis snabbt minska privatbilismen, förbättra luftkvaliteten och öka mängden utsorterat avfall.

Vi anser att med de mål som fastställs i (V)år budget skulle kontoret både få mer resurser och verktyg att förändra Stockholm till en mer hållbar stad. Mer av kontorets kärnverksamhet skulle också kunna göras i egen regi vilket på sikt skulle bli både billigare och bättre.

Vi ser också ett problem med att nuvarande majoritet i nämnden inte heller har en fungerande ekonomistyrning. I samband med kommunfullmäktige 2014-04-07 redovisade stadsledningskontoret hård kritik mot nämndens majoritet. Där framgår att trafik- och renhållningsnämndens prognossäkerhet och ekonomistyrning, för trafik- och gatuverksamheten, har inte varit tillfredsställande under de senaste åren. Stadsledningskontoret bedömer också att nämnden har haft en bristande prognos-säkerhet och ekonomistyrning under flera år och anser att nämnden under 2014 måste vidta åtgärder för att förbättra detta.

Beslutsgång

Ordföranden Ulla Hamilton (M) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från Ulla Hamilton m.fl. (M) och Daniele Fava m.fl. (FP).

Reservation

Vice ordföranden Daniel Helldén m.fl. (MP) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Malte Sigemalm m.fl. (S) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Tobias Johansson (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av ordföranden Ulla Hamilton m.fl. (M) och Daniele Fava m.fl. (FP) enligt följande:

Kommunfullmäktige beslutade i budget för 2012 att staden ska höja ambitionen vad gäller matavfallsinsamling i syfte att öka tillgången till biogas i regionen. I budgeten konstaterades samtidigt att staden ska ha som inriktning att påbörja en utökad insamling från såväl privathushåll som storhushåll och ska sträva efter att nå det nationella målet avseende insamling av matavfall. Uppförandet av en optisk anläggning medför att staden ges möjlighet att kunna utöka den fastighetsnära insamlingen till att omfatta även andra återvinningsfraktioner. Detta är en aspekt som behöver finnas med i det fortsatta arbetet med utformningen och lokaliseringen av anläggningen så att en hypotetisk framtida utbyggnad till fler fraktioner inte har omöjliggjorts. Lokaliseringen av anläggningen är avgörande för att minimera såväl kostnader som miljöpåverkan. Lokaliseringen bör därför också prövas utifrån dessa aspekter. Det är viktigt att intresset från privata företag att tillhandahålla denna tjänst och investera i en anläggning beaktas i arbetet.

En kartläggning av befintliga och planerade anläggningar i Stockholm med närområde visar att det i dagsläget inte finns någon enskild förbehandlingsanläggning som har kapacitet att ta emot de insamlingsmängder som handlingsplanen omfattar. Henriksdals reningsverk har däremot redan idag kapacitet att röta hela den aktuella mängden matavfall. Samtidigt välkomnar vi privata aktörer som vill investera i ny eller utveckla befintlig kapacitet och möjligheten att de skulle kunna delta i den biologiska behandlingen där det är ekonomiskt och praktiskt motiverat. I enlighet med stadens policy ska driften av anläggningarna som staden äger upphandlas.

Ersätтарыttrande

Göran Oljeqvist (KD) instämmer i förslag till beslut och särskilt uttalande av ordföranden Ulla Hamilton m.fl. (M) och Daniele Fava m.fl. (FP)

§ 12

**Krav- och behovsanalys avseende avtalets ändamåls-
enlighet samt nyttjande av optionsperiod och beslut om
förnyad centralupphandling av gemensam IT-service.
Svar på remiss från kommunstyrelsen**

Dnr T2014-00332

Beslut

Trafik- och renhållningsnämnden beslutar enligt trafikkontorets

förslag:

- 1 Trafik- och renhållningsnämnden beslutar att som svar på remissen överlämna kontorets tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 26 februari 2014.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Ulla Hamilton (M) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av vice ordföranden Daniel Helldén m.fl. (MP) enligt följande:

Vi finner det anmärkningsvärt att en upphandling som omsätter så stora ekonomiska belopp och som samtidigt har varit föremål för så mycket kritik förlängs utan att en ordentlig analys görs av ärendet. Att enkelt avfärda en ny upphandling med invändningen att det är en stor process ter sig märkligt när det är uppenbart att det finns starka funktionsbrister som ännu inte kunnat åtgärdas.

Särskilt uttalande lämnas av Malte Sigemalm m.fl. (S) enligt följande:

Volvo IT upphandlingen ha för Stockholms stad varit oerhört dyrt och det har varit många problem som uppkommit med denna upphandling.

Vi instämmer i kontorets skrivning att ny upphandling bör inledas snarast.

Särskilt uttalande lämnas av Tobias Johansson (V) enligt följande:

Vid sidan av avtalet med Boulton måste avtalet med Volvo IT betraktas som ett av alliansens stora misslyckanden. Ett avtal som både blivit dyrt och dåligt. Miljardavtalet som innebar långa inloggningstider och att skolor har minskade sin it-användning avsevärt.

(V)i menar att när avtalstiden går ut 2016 finns det många

goda skäl till att staden ska ta över drift och suport i egen regi.

§ 13

Ett starkare skydd för viktiga ekologiska spridningsvägar inom Stockholms stad. Motion (2014:3) från Katarina Luhr, Jonas Eklund och Elina Åberg alla (MP). Svar på remiss från kommunstyrelsen

Dnr T2014-00403

Beslut

Trafik- och renhållningsnämnden beslutar enligt trafikkontorets förslag:

- 1 Trafik- och renhållningsnämnden överlämnar och åberopar kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 12 mars 2014.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Ulla Hamilton m.fl. (M), Daniele Fava m.fl. (FP) och Malte Sigemalm m.fl. (S) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Daniel Helldén m.fl. (MP) och Tobias Johansson (V) föreslår att nämnden beslutar att tillstyrka motionen, samt att i övrigt anföra följande:

Det är angeläget att skydda ekologiska spridningskorridorer och viktiga biotoper, framförallt för att tydliggöra en rumslig struktur som visar vart kommande bostäder och övrig stadsbyggnad kan ske – och vart exploatering inte ska ske. Ett tydligt skyddande av områden är en förutsättning för en hållbar stadsutveckling med plats för 150 000 bostäder till år 2030.

Beslutsgång

Ordföranden Ulla Hamilton (M) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från Ulla Hamilton m.fl. (M), Daniele Fava m.fl. (FP) och Malte Sigemalm m.fl. (S).

Reservation

Vice ordföranden Daniel Helldén m.fl. (MP) och Tobias Johansson (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

§ 14

Ett monument över Förintelsens romska offer. Motion från Eivor Karlsson (MP). Svar på remiss från kommunstyrelsen

Dnr T2014-00480

Beslut

Trafik- och renhållningsnämnden beslutar enligt sitt förslag:

- 1 Trafik- och renhållningsnämnden beslutar att låta ärendet utgå.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 12 mars 2014.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Ulla Hamilton (M) finner att nämnden beslutar enligt sitt förslag.

§ 15

Strategi för ökad cykling i Stockholms stad. Svar på remiss från kommunstyrelsen

Dnr T2014-00328

Beslut

Trafik- och renhållningsnämnden beslutar enligt trafikkontorets förslag:

- 1 Trafik- och renhållningsnämnden godkänner kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 10 mars 2014.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Ulla Hamilton m.fl. (M), Daniele Fava m.fl. (FP) och Malte Sigemalm m.fl. (S) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Daniel Helldén m.fl. (MP) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:

1. Trafik- och renhållningsnämnden godkänner i huvudsak kontorets svar på remissen.
2. Att sätta högre mål för ökad cykling och trafiksäkerhet.
3. Att i övrigt anföra följande:

Strategin för ökad cykling i Stockholms stad är ett välkommet arbete för att tydliggöra ansvaret och verka för att staden sammantaget driver på utvecklingen. Det är bra att kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att driva, följa upp och hålla samman stadens arbete med cykelfrågor.

Cykelplanens mål är dock för låga och staden har goda förutsättningar att nå högre, inte minst med tanke på den trend som finns i samhället i stort med ökad andel cykling. Målen för ökad cykling och trafiksäkerhet ska istället anges till följande:

- 20 procent av arbets- och studiependlingen i Stockholms stad ska ske med cykel senast 2020.
- 30 procent av antalet persontransporter ska ske med cykel senast 2020.
- Risken att dödas eller skadas svårt i en cykelolycka ska minska med 50 procent till år 2020. Det långsiktiga målet är nollvisionen.
- Minst 90 procent av cyklisterna ska känna sig trygga i trafiken senast 2020.

Strategin pekar ut särskilt viktiga egenskaper för ett attraktivt cykelnät. Förutom de som listas i strategin är det även viktigt att cykelplanens bredder för cykelvägar följs och att underhållet av cykelnätet är bra året om. Det handlar både om framkomlighet och om trafiksäkerhet.

- 3) Tobias Johansson (V) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:
  1. Att i huvudsak bifalla kontorets förslag till svar på remiss.
  2. Att nämnden tillkännager som sin mening att strategin måste utökas med tydliga strategier för hur trafiksäkerheten för cyklisterna ska öka i Stockholm.
  3. Att nämnden tillkännager som sin mening att Stockholms stad måste bli mycket bättre än idag på att ställa krav på exploatörer och andra att bidra till en stad bättre anpassad för cyklister. Med hjälp av planmonopolet bör bl.a. en verkningfull

parkeringsnorm för cykelparkeringar införs.

4. Att i övrigt anföra följande:

Vi ställer oss mycket positiva till att en strategi tas fram för ökad cykling i Stockholm. Dock upplever vi att strategin har allt för få konkreta åtgärder. Den ställer också allt för få krav på interna och externa aktörer.

Kontoret har tidigare redovisat att utan större satsningar på effektiva trafiksäkerhetsåtgärder kommer en ökning ske av skadade i Stockholmstrafiken. Trots detta saknas aktiva åtgärder för att minska antalet olyckor. Rädslan för olyckor är också en vanlig orsak till att medborgare väljer bort cykeln. Att minska antalet olyckor är därför ett bra sätt utan större satsningar på effektiva trafiksäkerhetsåtgärder kommer en ökat både öka säkerheten för våra cyklister och att få fler våga välja cykeln.

Beslutsgång

Ordföranden Ulla Hamilton (M) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från Ulla Hamilton m.fl. (M), Daniele Fava m.fl. (FP) och Malte Sigemalm m.fl. (S).

Reservation

Vice ordföranden Daniel Helldén m.fl. (MP) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Tobias Johansson (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

§ 16

Stockholms stads kemikalieplan 2014–2019. Svar på remiss från kommunstyrelsen

Dnr T2014-00015

Beslut

Trafik- och renhållningsnämnden beslutar enligt trafikkontorets förslag:

- 1 Trafik- och renhållningsnämnden beslutar att överlämna kontorets tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 12 mars 2014.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Ulla Hamilton m.fl. (M), Daniele Fava m.fl. (FP), Malte Sigemalm m.fl. (S) och Tobias Johansson (V) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Daniel Helldén m.fl. (MP) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:
  1. Att lägga till möjligheten till att efter utvärdering göra mindre revideringar av planen efter två år.
  2. Att med denna ändring föreslå Kommunfullmäktige att godkänna förslaget till kemikalieplan.

Vi ser mycket positivt på att förslaget till kemikalieplan äntligen är färdigt och tycker att många viktiga delar av stadens kemikaliearbete har tagits med. Vi är också mycket nöjda över att barns exponering för kemikalier har fått en central roll i förslaget. Vi välkomnar att ambitionerna åter höjs, sedan Miljömiljardsprojektet "Nya gifter – nya verktyg" (2004-2008) avslutades.

Vi instämmer helt i prioriteringen att minska barns exponering för skadliga kemikalier, men anser därutöver att utfasning av persistenta och bioackumulerande ämnen och användningen av giftfria byggmaterial bör vara viktiga områden att arbeta med då dessa två områden kan ge skadlig påverkan på mycket lång sikt, och blir svåra att hantera när problem uppstår. Inom dessa tre områden (barn, byggmaterial och persistenta kemikalier) är det extra viktigt att "ska-krav" ställs och att man undviker formuleringar som "bör inte användas" då detta kommer försvåra uppföljning och eventuell påföljd om kraven inte följts. Vi anser också att det är extra viktigt att försiktighetsprincipen används inom dessa prioriterade områden.

Även vid olika typer av upphandling är "ska-krav" att föredra framför "bör" och ska göras i de fall där det finns laglig möjlighet. Staden bör verka för utökade möjligheter att ställa sådana krav (se till exempel ärende 16 om EU-arbetet). Staden är dessutom en så stor aktör att det kan vara befogat med riktade teknikupphandlingar, ibland tillsammans med andra kommuner (se till exempel ärende 8 om policy för golv med ftalater). Upphandlande förvaltning eller bolag måste få tydliga riktlinjer med beskrivning av vad som inte ska upphandlas, och vilka miljökrav som ska ställas då det annars kan vara mycket svårt att ställa någon till svars vid en uppföljning av de ställda kraven. Uppföljning av kraven är

mycket viktig och vi vill speciellt trycka på vikten av påföljd om kraven inte har följts.

Vi anser att det är viktigt att staden ska kunna sätta en högre standard för kravställande och att man t.ex. ska kunna exkludera ämnen som ännu inte hunnit uppföras på några listor om man bedömer att det kan finnas risker med dessa. Staden är en stor aktör som har stor inverkan och bör därför gå före. Staden har också många underaktörer som också kan behöva tydlighet. Därför anser vi att kemikalieplanen kommer vara viktig som ett basalt övergripande dokument för att styra stadens alla verksamheter, men att starkare krav kan komma att ställas inom specifika viktiga områden, exempelvis för byggmaterial.

Det är viktigt att Kemikaliecentrum finns tillgängligt med stöd och hjälp och kan tillhandahålla styrdokument för att hjälpa verksamheter att fasa ut produkter och material som kan innehålla skadliga ämnen.

Stadens kemikaliearbete bör tydligt lyfta fram förslag på åtgärder på nationell eller EU-nivå, där sådana behöver för bättre måluppfyllelse. Ett exempel är skatter på farliga ämnen som inte kan förbjudas, där det finns alternativ som inte kommer till användning av kostnadsskäl.

Vi anser att man bör överväga hur information som inhämtats genom tillsyn, upphandling eller på annat sätt om farliga ämnen i bestämda produkter kan göra mer lättillgänglig för hushåll, småföretag och andra brukare samt föreningar och andra medkommunikatörer. Vi anser att staden bör fördjupa samarbetet med ideella miljöorganisationer om kemikaliefrågor.

Då kemikalieområdet snabbt kan förändras och då planen är ny och oprövad anser vi att det är viktigt att efter 2 år ha en genomgång av möjliga problemområden och möjlighet till en eventuell revidering av kemikalieplanen.

Förutom de kemikalier som ”importeras” till staden med varor och produkter som vi använder finns det även skadliga ämnen som kan bildas av stadens egen verksamhet. Exempelvis kan linoljeprodukter ge upphov till förhöjda halter av formaldehyd och fuktskadad betong kan avge organiska ämnen som kan ge hälsoeffekter i inomhusmiljön. Andra exempel där stadens egna verksamheter kan ge avtryck på miljön är t.ex. fjärrvärmeproduktion och avloppshantering. Söföbränning leder t.ex. till bildning av dioxiner, speciellt

vid för låg temperatur och användning av hypoklorit i för rening av nya membranfilter i avloppsreningsverk ger upphov till bildning av persistenta klororganiska föreningar, vilket t.ex. kan undvikas genom att byta ut hypoklorit mot väteperoxid. I dessa fall är det viktigt att staden har kunskap om dessa processer och arbetar proaktivt med information och tillsyn för att minska risken för bildning och frisättning av dessa skadliga ämnen, både för en förbättrad inomhusmiljö, och för att förhindra utsläpp av skadliga ämnen till mark eller vatten.

Vi anser att kemikalieplanen är ett bra grunddokument, men det är också tydligt att planen är en start och inte en lösning. Arbetet kommer att starta med godkännandet av planen. Kemikaliecentrum kommer att få en enorm uppgift att lösa och det kommer behövas koordination, resurser och hjälp utifrån för att kunna nå målet om ett giftfritt Stockholm. Precis som med staden miljöprogram kommer det finnas ett stort behov av att samordna och informera stadens nämnder och bolag om innehållet i planen. Nya underdokument för styrning och uppföljning kommer att behöva tas fram. Vi efterlyser också en stor tydlighet i styrdokumentet, för att uppnå en bättre användarvänlighet. Vilka kemikalier får inte användas, var gäller specifika riskbedömningar, när kan undantag beviljas, hur kommer arbetet att följas upp? Även arbetet mot allmänhet och företag kommer att bli krävande. Det är därför av största vikt att kemikaliecentrum tilldelas tillräckliga resurser och att finansieringen tryggas på längre sikt.

Vi måste starta nu och inte sedan. Det är viktigt att visionen om ett Giftfritt Stockholm inte bara stannar vid en vision.

Beslutsgång

Ordföranden Ulla Hamilton (M) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från Ulla Hamilton m.fl. (M), Daniele Fava m.fl. (FP), Malte Sigemalm m.fl. (S) och Tobias Johansson (V).

Reservation

Vice ordföranden Daniel Helldén m.fl. (MP) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

§ 17

Strategisk bullerkartläggning och Åtgärdsprogram buller 2013-2018 enligt förordning om omgivningsbuller. Svar på remiss från kommunstyrelsen

Dnr T2014-00083

Beslut

Trafik- och renhållningsnämnden beslutar enligt trafikkontorets förslag:

- 1 Trafik- och renhållningsnämnden överlämnar kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 17 mars 2014.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Ulla Hamilton (M) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av vice ordföranden Daniel Helldén m.fl. (MP) enligt följande:

Vi instämmer i stort med förvaltningens tjänsteutlåtande. För ett fortsatt bostadsbyggande krävs ibland speciella åtgärder men även en god kommunikation och samordning mellan olika instanser som t.ex. verksamhetsutövare för kollektivtrafik och andra yrkesutövare som kan generera buller.

Generella åtgärder som begränsad trafik och/eller sänkt hastighet ska användas som primära åtgärder både kort- och långsiktigt i betydligt högre utsträckning än vad som föreslås. Vid bullerstörning ska t.ex. en sänkning av hastigheten på en väg prioriteras framför att t.ex. valla in ett hus. Andelen dubbdäck måste minska.

Inga undantag av tekniska eller ekonomiska skäl bör göras vid nybyggnation. Fastställda värden ska inte överskridas. Små lägenheter ska alltid byggas mot tyst sida. Reglerna om maximala ljudnivåer vid fasad och uteplats ska vid nybyggnation inkludera effekter av flyg med innebörden att nybyggnation inte ska ske om föreslagna maxgränser överskrids. Maxbullernivåer för flyg ska redovisas och åtgärder ska vidtas där dessa överskrids.

Vi anser också att Järvafältet ska inkluderas i prioriterade områden. Staden bör minska buller i samband med tillfälliga

aktiviteter som byggprojekt genom att informera såväl aktörer som boenden om tydliga krav på t.ex. tider för bullerstörande verksamhet. Staden behöver också ta fram bättre information till allmänheten om dels vilka krav som staden ställer på bulleralstrande verksamhet, dels hur man kan vända sig till staden för att rapportera tillfälliga störningar som byggverksamhet utanför reglerade tider eller larmar som tjuvar högt under längre tid, dels hur staden har följt upp klagomålen.

En bullerkälla som ökat kraftigt, är motorcyklar med icke-godkänd ljuddämpare. Här krävs att bullret åtgärdas vid källan. Det har många gånger hänvisats till att det är polisens sak att kontrollera felaktiga fordon. Men eftersom polisen saknar resurser att beivra den typen av brott, så behövs nya metoder. Ett förslag är att införa en motsvarighet till fartkameror, som istället mäter fordonets ljudnivå.

Den viktigaste enskilda åtgärden för att drastiskt minska bullrets hälsovådliga påverkan på tiotusentals stockholmare är en nedläggning av flygtrafiken på Bromma flygplats.

Särskilt uttalande lämnas av Tobias Johansson (V) enligt följande:

Vänsterpartiet ser med oro på att det byggs i alltmer bullerutsatta områden där dålig luftkvalitet klart överstiger vad som är en god livsmiljö. Vi vill se ett förtätat Stockholm och värna de gröna kilarna samt de s.k. gröna halsbanden, som är ett uttryck för viktiga skogs- och grönområden i bostädernas närhet. Vi vet idag att buller orsakar hjärt- och kärlsjukdomar samt störd sömn, vilket ytterligare ökar risken för ohälsa. Partiklar och dålig luftkvalitet skapar också stora ohälsoproblem och sjukdomstillstånd. Många bostäder, arbetsplatser, skolor och förskolor ligger idag utifrån buller och luftkvalitets aspekter i ohälsosamma lägen.

Vi instämmer i förvaltningens uttalande men anser att staden i större utsträckning än vad som föreslås tar initiativ till att t.ex. begränsa trafiken, sträva efter 30 visionen, att få bort dubbdäcken, att vid nybyggnation kräva smarta lösningar mot buller redan vid projekteringen. Vi anser också att staden måste bli bättre på att informerar medborgarna om vilka buller nivåer som gäller inom dygnets tider och hur staden arbetar för att leva upp till detta.

Svar på skrivelse från Malte Sigemalm (S)

Dnr T2012-340-06540

Beslut

Trafik- och renhållningsnämnden beslutar enligt trafikkontorets förslag:

- 1 Trafik- och renhållningsnämnden beslutar att som svar på skrivelsen hänvisa till kontorets tjänsteutlåtande och lägger skrivelsen till handlingarna.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 12 mars 2014.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Ulla Hamilton (M) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 19

Utgår

§ 20

Handlingsplan för stombussnätet i innerstaden.

Lägesrapport nr 2

Dnr T2014-00499

Beslut

Trafik- och renhållningsnämnden beslutar enligt trafikkontorets förslag:

- 1 Trafik- och renhållningsnämnden godkänner lägesrapporten.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 3 mars 2014.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Ulla Hamilton (M) finner att nämnden beslutar enligt

kontorets förslag.

§ 21

Övergripande ljusstrategi för Stockholms offentliga belysningsmiljöer. Programförklaring

Dnr T2014-00457

Beslut

Trafik- och renhållningsnämnden beslutar enligt sitt förslag:

- 1 Trafik- och renhållningsnämnden beslutar att bordlägga ärendet.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets och stadsbyggnadskontorets gemensamma tjänsteutlåtande från den 10 mars 2014.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Ulla Hamilton (M) finner att nämnden beslutar enligt sitt förslag.

§ 22

Samordning av trafikstörande arbeten. Lägesrapport

Dnr T2013-300-01443

Beslut

Trafik- och renhållningsnämnden beslutar enligt trafikkontorets förslag:

- 1 Trafik- och renhållningsnämnden godkänner lägesrapporten och uppdrar åt kontoret att fortsätta arbetet i enlighet med vad som redovisas i tjänsteutlåtandet.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 12 mars 2014.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Ulla Hamilton (M) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 23

Försök att starta tillverkning av biokol vid stadens återvinningscentraler samt trafikkontorets deltagande i tävlingen "Mayors Challenge" 2014

Dnr T2014-00443

Beslut

Trafik- och renhållningsnämnden beslutar enligt trafikkontorets förslag:

- 1 Trafik- och renhållningsnämnden godkänner kontorets deltagande i tävlingen Mayors Challenge 2014.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 25 februari 2014.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Ulla Hamilton (M) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av vice ordföranden Daniel Helldén m.fl. (MP) och Malte Sigemalm m.fl. (S) enligt följande:

Att vi i Stockholm år 2014 tar lärdom av de jordförbättringsknep indianerna i Amazonas använt sig av i tusentals år är både spännande och jätteroligt. Att metoden dessutom har positiva effekter på växthuseffekten gör inte saken sämre.

Bra jobbat Trafikkontoret, vi håller tummarna för oss i tävlingen.

§ 24

Behandling av restavfall från stadens återvinningscentraler. Upphandling

Dnr T2014-00523

Beslut

Trafik- och renhållningsnämnden beslutar enligt trafikkontorets förslag:

- 1 Trafik- och renhållningsnämnden ger kontoret i uppdrag att genomföra behandlingsupphandling av restavfall insamlat från stadens fem återvinningscentraler.
- 2 Trafik- och renhållningsnämnden uppdrar åt förvaltningschefen att fatta tilldelningsbeslut samt beslut om avtalsförlängningar.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 5 mars 2014.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Ulla Hamilton (M) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av Tobias Johansson (V) enligt följande:

Vår generella uppfattning är att trafikkontorets kärnverksamhet ska utföras i egen regi. Undantag från denna princip bör endast göras om det skulle innebära betydande fördyringar eller om kontoret inte har förutsättningar att genomföra en viss uppgift.

§ 25

Insamling och behandling av hushållens farliga avfall i Stockholms stad. Upphandling

Dnr T2014-00524

Beslut

Trafik- och renhållningsnämnden beslutar enligt trafikkontorets förslag:

- 1 Trafik- och renhållningsnämnden ger kontoret i uppdrag att genomföra upphandlingen samt ger förvaltningschefen i uppdrag att teckna avtal med vald entreprenör.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 12 mars 2014.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Ulla Hamilton (M) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av Tobias Johansson (V) enligt följande:

Vår generella uppfattning är att trafikkontorets kärnverksamhet ska utföras i egen regi. Undantag från denna princip bör endast göras om det skulle innebära betydande fördyringar eller om kontoret inte har förutsättningar att genomföra en viss uppgift.

§ 26

Godkännande av deltagande enheter i kvalitetsutmärkelsen och förnyelsepriset 2014

Dnr T2014-00515

Beslut

Trafik- och renhållningsnämnden beslutar enligt trafikkontorets förslag:

- 1 Trafik- och renhållningsnämnden nominerar enheten trafikstyrning och ytterstadsenheten som deltagare i Stockholms stads kvalitetsutmärkelse 2014.
- 2 Trafik- och renhållningsnämnden nominerar enheten för ÅVC och farligt avfall till Stockholms stads förnyelsepris med bidraget "helautomatisk miljöstation".
- 3 Trafik- och renhållningsnämnden nominerar trafikkontorets app "Tyck till" till Stockholms stads förnyelsepris.
- 4 Trafik- och renhållningsnämnden nominerar trafikkontorets betaltjänst för parkeringsapp "Betala P" till Stockholms stads förnyelsepris.
- 5 Trafik- och renhållningsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 10 mars 2014.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Ulla Hamilton (M) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 27**Avtal med Folksam / Tranbodarne 11 KB och Gyllenforsen Fastigheter KB för projekt Slussen: Samarbetsavtal, markanvisning för kontors- och centrumbebyggelse inom del av fastigheten Södermalm 7:87 vid Slussen samt genomförandeavtal om Katarinahissen**

Dnr T2014-00654

Beslut

Trafik- och renhållningsnämnden beslutar enligt kontorens gemensamma förslag:

- 1 Trafik- och renhållningsnämnden godkänner för sin del utkast till genomförandeavtal avseende arbeten invid och på Katarinahissen med Tranbodarne 11 KB enligt förslag i tjänsteutlåtandet.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets och exploateringskontorets gemensamma tjänsteutlåtande från den 17 mars 2014.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordföranden Ulla Hamilton m.fl. (M) och Daniele Fava m.fl. (FP) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Daniel Helldén m.fl. (MP) och Malte Sigemalm m.fl. (S) föreslår att nämnden beslutar att återremittera ärendet, samt att därutöver anföra följande:

Ärendet avser dels en mängd olika avtal kring Katarinahissen, dels en markanvisning för kontors- och centrumändamål inom en del av detaljplanen för Slussen. Både ombyggnaden av Katarinahissen och byggandet inom den markanvisade fastigheten är direkt beroende av genomförandet av detaljplanen för Slussen. I och med att detaljplanen för bussterminalen har upphävts, finns inga förutsättningar för att bedöma om de förslag som föreläggs

nämnderna kan genomföras på det sätt som kontoren antog när tjänsteutlåtandena upprättades. Kontoret behöver därför återkomma till nämnden kring hur man ser på de förändrade förutsättningarna.

3) Tobias Johansson (V) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:

1. Delvis godkänna förslaget.
2. Inga byggrätter för byggnader ovan mark förutom Katarinahissen.
3. Nolltaxa i nya hissen.
4. Samt att därutöver anföra:

Vi är positiva till all bebyggelse under markytan såsom tunnelbana, saltsjöbanan, livsmedelshall, lokaler för kultur, caféer osv. men motsätter oss på det bestämdaste alla former av byggrätter för byggnader ovan mark förutom Katarinahissen med dess gångbro och annat som är nödvändigt för hissens verksamhet. Vi vill också utreda frågan om avgift för att nyttja hissen i framtiden.

Beslutsgång i delen om återremiss

Ordföranden Ulla Hamilton (M) ställer förslaget att återremittera ärendet mot att avgöra ärendet vid dagens sammanträde och finner att nämnden beslutar att avgöra ärendet vid dagens sammanträde.

Beslutsgång

Ordföranden Ulla Hamilton (M) ställer övriga förslag mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från Ulla Hamilton m.fl. (M) och Daniele Fava m.fl. (FP).

Reservation

Vice ordföranden Daniel Helldén m.fl. (MP) och Malte Sigemalm m.fl. (S) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag till återremiss.

Tobias Johansson (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av vice ordföranden Daniel Helldén m.fl. (MP) och Malte Sigemalm m.fl. (S) enligt följande:

Ärendet avser dels en mängd olika avtal kring Katarinahissen, dels en markanvisning för kontors- och centrumändamål inom en del av detaljplanen för Slussen. Både ombyggnaden av Katarinahissen och byggandet inom den markanvisade fastigheten är direkt beroende av

genomförandet av detaljplanen för Slussen. I och med att detaljplanen för bussterminalen har upphävts, finns inga förutsättningar för att bedöma om de förslag som föreläggs nämnderna kan genomföras på det sätt som kontoren antog när tjänsteutlåtandena upprättades. Kontoret behöver därför återkomma till nämnden kring hur man ser på de förändrade förutsättningarna

Särskilt uttalande lämnas av vice ordföranden Daniel Helldén m.fl. (MP) enligt följande:

En fungerande Katarinahiss är en självklar del av Slussen, oavsett platsens utformning i övrigt.

§ 28

Återbruksanläggning i Vanadisberget. Reviderat genomförandebeslut

Dnr T2014-00682

Beslut

Trafik- och renhållningsnämnden beslutar enligt trafikkontorets förslag:

- 1 Trafik- och renhållningsnämnden godkänner revidering av genomförandebeslut av uppförande av återbruksanläggning i Vanadisberget.
- 2 Trafik- och renhållningsnämnden godkänner att investeringsmedel om 10 mnkr avseende 2014 för ÅVC Lövsta omfördelas till återbruksanläggningen i Vanadisberget.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 20 mars 2014.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Ulla Hamilton (M) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 29

Plantering av Körsbärslundar. Genomförandebeslut

Dnr T2014-00757

Beslut

Trafik- och renhållningsnämnden beslutar enligt trafikkontorets förslag:

- 1 Trafik- och renhållningsnämnden beslutar att genomföra plantering av 10 000 ungträd i körsbärslundar till en utgift om 10,0 mnkr under 2014.
- 2 Trafik- och renhållningsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 2 april 2014.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Ulla Hamilton (M) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Vid protokollet

Petra Berglund